

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ธรรมจากภาคปฏิบัติแก้ขาดไม่ได้

วันไปเทศน์วัดสัมพันธวงศ์ วันที่ ๒๙ ตอนบ่าย ๒ โมง เทศน์วันนั้นเราระลึกได้
ที่ว่า เราให้ไปเขาหาต่อมาสัก ๔-๕ รัง วันนั้นจำได้เทศน์เรื่องต่อนะ เวลาอยู่เฉย ๆ
ธรรมดาอย่างนี้มันไม่สนใจกับศีลกับธรรม กับบุญกับกุศล เวลาตายแล้วไปทานิมนต์
พระมา กุสลา ให้ เราเลยว่า อย่างนั้นในกรุงเทพเราบวชหลงตาไว้สักองค์หนึ่งที่วัด
สัมพันธฯ นี้ บวชไว้จุดนั้น ๆ ๓-๔ องค์ เวลาคนตายก็นิมนต์หลงตาเหล่านั้นมา กุสลา
ธมฺมา ให้แล้วไปสวรรค์ให้หมด เวลาอยู่ธรรมดาไม่ต้องทำบุญให้ทาน ตายแล้วค่อยไป
หาพระเอามา กุสลา มาติกา

ถ้าเป็นอย่างหลงตาบวชนี้ก็จะหาต่อมาไว้สัก ๔-๕ รัง ไว้จุดนั้น ๆ เวลาเขามา
นิมนต์ไป กุสลา ธมฺมา เราหาต่อไว้แล้วก็เอาเชือกผูกรั้งต่อรวมกันจับไว้ พอเขามา
นิมนต์ไป กุสลา ธมฺมา ก็กระตุกรั้งต่อให้มันแตก ไล่ต่อให้มันหลงทิศไปเลย กุสลา ก็
เลยไม่ได้เรื่อง วันนั้นเทศน์ฟังเสียงคนหัวเราะก๊ากแก๊ก เราเฉย ก็เราเทศน์เป็นอรรถเป็น
ธรรมเป็นข้อประกอบไป เทศน์เรื่องรั้งต่อ วันนั้นก็เทศน์อยู่นานนะ ชั่วโมง ๕ นาที
เทศน์ที่ไหนก็ได้ย่านนั้นเดี๋ยวนี้ะ รู้สึกจะอยู่ในระยะชั่วโมง ชั่วโมงกว่า บางทีเกือบชั่วโมง
ขาดนาที่หนึ่งสองนาที่ก็มี ต่อไปก็จะลดลงเรื่อย ๆ

เทศน์ที่ไหนมันไม่ได้ลงด้วยความสะดวกในตัวของเราะ อันนี้จะเตือนเสมอ
เวลาเทศน์ เทศน์ที่จบลงด้วยอันนี้เตือนนะ ไม่ได้เทศน์จบลงด้วยเหตุด้วยผลด้วยความ
พอเหมาะพอดีแล้วยุติเหมือนแต่ก่อน เทศน์ไป ๆ พอถึงขีดแล้วอันนี้จะเตือนยับเยิบ
ๆ ภายใน โรคหัวใจมันมียับเยิบ ๆ นั้นละตื่นนอนแล้วนั้นนั้น ถ้าฝันเทศน์ต่อไปก็จะ
เริ่มหนักขึ้น ๆ ต้องได้หยุด พออันนี้ยับเยิบ ๆ แล้วก็เตรียมเหยียบเบรกห้ามล้อ ถึงจะ
วิ่งเร็วขนาดไหนก็ต้องเหยียบเบรกห้ามล้อ เบาลง ๆ เดียวก็หยุด เดียวนี้เป็นอย่างนั้น
อันนี้เตือน ไม่ได้เทศน์ให้จบลงด้วยเหตุด้วยผลด้วยความพอเหมาะพอดีกับอรรถกับ
ธรรมนะ เดียวนี้ถือเอาเรื่องธาตุขันธ์ของเรา โรคอันนี้แหละเป็นความพอดีเอาเลย ถ้า
อันนี้เตือนก็แสดงว่าพอดีแล้ว ถ้าเลยจากนี้อันนี้จะกำเริบ เป็นอย่างนั้นนะเดี๋ยวนี้

ดูไม่ค่อยได้จบลงธรรมดานะสังเกตดู ปี ๔๓-๔๔ ปีไหนก็ตามถ้าเทศน์ดูเดือด
แล้วเป็น เป็นทุกกัณฑ์ ถ้าเทศน์ดูเดือด ดูเดือดก็ดูเดือดด้วยอรรถด้วยธรรม ธรรมะ
เกี่ยวกับผู้ฟังมีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกัน ธรรมะจะไปเหมือนไฟได้เชื้อ ไม่ว่าสูงว่าต่ำ
แหละไฟ เชื้อมีอยู่ที่ไหนติดตามไปได้หมด ธรรมก็เหมือนกัน เหตุผลกลไกอะไรที่ควร
แก้อรรถแก้ธรรม ที่จะติดตามเข้าไปแก้เข้าไป ก็จะไปเองของมัน ๆ

อันนี้เราก็ไม่เคยคาดเคยคิด มาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้า ฟังเอาซิ เราเคยคาดเคยคิดเมื่อไรเรื่องอย่างนี้ เป็นขึ้นแล้วถึงได้รู้ ๆ เวลาเทศน์มัน เป็นไปตามเหตุผลโลกที่พอเหมาะพอดี อย่างที่ว่าแกงหม้อใหญ่ ๆ นี้ เทศน์สำหรับคนหมู่มาก เราจะเทศน์ตามเรื่องของธรรมของใจที่เดียวไม่ได้ ธรรมนี้ก็เพื่อประชาชน เพื่อสัตว์โลก ก็ต้องออกให้พอเหมาะพอดี ถ้าความพอดีลงขนาดไหนแล้วจะดิ่งก็ไม่ขึ้นนะ หากเป็นเองอยู่ในนั้น รู้จำเพาะเจ้าของเอง พอมองแพลส์มันจะบอกทันทีเลย ไม่ใช่บอกเป็นคำนะ บอกเป็นความรู้สึก พูดให้มันตรง ๆ อย่างนี้ มองบ๊ีบ ๆ มันเข้าใจทันที เวลาธรรมออกก็จะออกไปตามที่มองเห็น จะให้สูงเท่าไรก็ไม่สูง ดิ่งก็ไม่ขึ้น ถ้าจะอยู่ในระดับนี้ต้องอยู่ระดับนั้นตลอดจนจบ เป็นอย่างนั้นนะ

อย่างหนึ่งมองไปแล้ว ถ้าภาษาของโลกเรียกว่า มันหดมันหู่ไม่อยากจะออก แสดงว่ามีแต่ชี้หู่ชี้หู่มา ไปทอดหาอะไรแห ความหมายว่าขึ้นนะ มันหดมันหู่ ก็เพื่อจะแสดงความพอเหมาะพอดีแก่สังคม นั่นโลกเป็นอย่างนั้นนะ ก็พูดไปสะเปะสะปะแล้วจบไป หายเงียบไปเลย ความพอดีไม่พอดีมันอยู่กับนี้หมด ฟังซิท่านทั้งหลาย เราเองเราก็ไม่เคยเป็น นำมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังพูดเพื่ออะไร เรื่องธรรมเป็นอย่างนั้น มีอยู่อย่างนั้นแหละ พี่ขึ้นมาเถอะ มีในหัวใจมากน้อยมันจะออกตามที่มา จับจ่ายได้ตามที่มา ๆ

เช่นอย่างคนอยู่ในภูมิสมานธิ นี่หมายถึงธรรมภาคปฏิบัติ ไม่ใช่ภาคปริยัติ เรียนมาแบบนกขุนทอง ไม่ว่าท่านว่าเราเป็นนกขุนทองเหมือนกัน ก็เลสไม่ได้ถลอกปอกเปิก จากการศึกษาเล่าเรียนที่ยังไม่ได้สนใจปฏิบัติ ถ้ามีปฏิบัติสะกิดติดเรื่อยปฏิบัติไปเรื่อย นั่นก็เรียกว่า ปริยัติ ปฏิบัติ ไปด้วยกัน มันเป็นชั้น ๆ ปฏิบัติก็มีไปด้วยกันนั้นแหละ เวลาทางภาคปฏิบัติไม่เป็นอย่างนั้นซี ไปเจออะไรเราไม่เคยเห็นนี่ มันเห็นมันเจอเข้าไป จัง ๆ ว่าไจ จัง ๆ อย่างนี้ ไม่เคยเห็นก็ตามมองเห็นอยู่นี่นะ แล้วจะปฏิเสธได้ยังไงว่าสิ่งนี้ไม่มี สิ่งนี้เหมือนอะไรไม่เหมือนอะไรมันก็รู้อยู่ในตัวของมัน ดูชิรูปลักษณะของมันถ้าว่ารูปลักษณะ เป็นลักษณะยังงี้มันก็รู้ชัดเจนของมันรอบหมดแล้วจะไปถามใคร

เรื่องจิตกับธรรมก็เหมือนกัน สภาวะธรรมทั้งหลายเวลารู้เวลาเห็นก็เป็นแบบเดียวกัน เวลาธรรมมีมากมีน้อยมันก็จะเริ่มขึ้น ๆ ชัดเจนขึ้น สิ่งที่เราที่เห็นก็ชัดเจนภายในเรื่องของกิเลสเรื่องของธรรมติดพันกัน มันก็รู้เป็นลำดับลำดับไป ไม่ถามใครนะ ภาคปฏิบัติ เวลารู้เข้า ๆ มันจัง ๆ เข้าไปเลย ๆ เป็นอย่างนั้น เวลารู้เข้า ๆ เรื่อย ๆ ธรรมมากเท่าไร ก็ยิ่งรู้เข้าไป ๆ ที่นี้พูดถึงเรื่องเป็นขั้นของธรรมนะ เพียงขั้นสมานธินี้เทศน์ออกได้ดี ๆ ธรรมะขั้นนี้ออกได้เต็มภูมิของขั้นนี้ ถ้าไม่มีอะไรเลยก็งู ๆ ปลา ๆ ว่าไปอย่างนั้นแหละ เอา ฟังให้ชัดเจน นี่ถอดออกจากหัวใจมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เรียนก็เรียนมาแล้วก็

มีแต่ปริยัติ ปฏิบัติยังไม่มี ผลของปฏิบัติไม่มี มันก็คว้าเอาตามคัมภีร์ไบเบิลมาเทศน์กิน กล้วยหอมกล้วยไข่ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น

เวลามีภาคปฏิบัติเริ่มตั้งแต่สมาธิขึ้นมา จิตค่อยแน่นเข้า ออกแหละ ธรรมะออก ในขั้นสมาธินี้ สมาธิดีเท่าไรธรรมะทางขั้นสมาธิยิ่งเต็มภูมิ ๆ ออกตามขั้น ๆ ไม่สูงกว่า นั้นก็เต็มภูมิ พอถึงขั้นปัญญาไปแล้วไปอีกแง่หนึ่ง ๆ อีกชั้นหนึ่ง ๆ ไปเรื่อย ๆ ปัญญา ปัญญารวดเร็วเท่าไรคล่องแคล่วเท่าไรธรรมะยิ่งออกถ้าจะไปสอนโลกนะ นี่หมายถึงจะไปสอนโลก เวลาสอนก็เป็นอย่างนั้นว่าฉันเถอะ แต่ท่านไม่ได้สนใจสอนโลก เวลาสอน หากเป็นอย่างนั้น เวลาเปิดออกไปก็เป็นอย่างนั้น สำหรับท่านผู้ปฏิบัติในธรรมะขั้นเหล่านี้แล้วท่านไม่ค่อยจะสอนใครยิ่งกว่าสอนเจ้าของ หมุนตัวอยู่กับเจ้าของตลอดเวลา เวลาจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนนี้ก็ออกเทศน์เสีย ก็เป็นเต็มภูมิของขั้นนั้น ๆ แห่งธรรมทั้งหลาย ถ้าจะออกขั้นไหนก็ออกไม่อัดไม่อั้นแหละ เรื่อย ๆ ไปตามขั้นของตัวเอง เป็นขั้น ๆ ไป

ที่นี้ฟาดให้มันขาดสะบั้นไปหมด ในสามแดนโลกธาตุนี้ว่างหมดไม่มีอะไรมาปิดบังธรรมได้ เอา เปิดออกหมดเลย ขั้นไหนจะมา นั้นฟังซิ ไม่ว่าแต่ธรรมตามมนุษย์เรา เทวดาอินทร์พรหมมา โนนฟังซิ มาขั้นไหนมันจะรู้ในตัวของมันเองต้อนรับกัน ไม่ต้องไปถามใคร เทวดาอินทร์พรหมขั้นไหนมามันก็รับกัน ๆ ทันที ๆ ไม่ต้องไปหา นี่จะหาธรรมะอะไรมาเทศน์พวกนี้ ไม่ต้อง เปิดออกน้ำจะออกทันทีเลย ขั้นไหนก็ตามพอไขก็ออกนี้ก็พุ่งออกเลย เวลาเต็มภูมิใจเป็นธรรม ธรรมเป็นใจอันเดียวกัน พุดไม่ถูกแล้ว เรียกว่าธรรมล้วน ๆ แล้วที่นี้เปิดเลย ถ้าถึงขั้นจะเปิดนี้พุ่งทีเดียวเลย คว้าถึงใส่กันเลย นั้นเห็นไหมละ ธรรมะเป็นอย่างนั้น นี่ออกจากภาคปฏิบัติ ไม่ได้ออกจากภาคปริยัตินะ

ภาคปริยัติเรียนมากก็อย่างที่ว่านั่นแหละ วิ่งใส่คัมภีร์นั่นคัมภีร์นี้ ภาคปฏิบัตินี้ หมุนเข้าจี ๆ เลย พุ่งออกเรื่อย ๆ ถ้าสมควรแล้วที่จะออกได้ทุกขั้นทุกภูมิของธรรม อันนั้นก็ไม่ต้องบอก มันจะออกของมันไปเอง พุ่ง ๆ เอาไว้ไม่อยู่ ต้องพุ่งเลยเทียว รั้งไม่อยู่ ออกเลย เวลาควรที่จะออกแล้วยังไงก็ไม่อยู่ พุ่ง เวลาไม่ออก ดิ่งก็ไม่ออก เป็นอย่างนั้นนะ นี่ธรรมะพระพุทธรเจ้า ไม่งั้นจะเรียกว่าเลิศโลกหรือ สถานที่ใดสูงต่ำขนาดไหน เทวดาอินทร์พรหมลงมากราบไปหมดเลย ด้วยอำนาจของธรรมทั้งนั้น เรียกว่าแดนสมมุติพุดง่าย ๆ แดนสมมุติยกแต่ท้าวมหาพรหมลงมา แดนสมมุติอยู่สุดนั้น ๆ แล้วก็พุ่งถึงนิพพาน ตั้งแต่ท้าวมหาพรหมลงมากราบเสมอกันหมดเลย ไม่มีอะไรว่าสูงกว่าต่ำ พอจะไปกล่าวกับอันนั้น จะไปกล่าวกับอันนี้ จะไปขยะสิ่งนั้นไปขยะสิ่งนี้ กล่าวหาสิ่งนั้น สิ่งนี้ไม่มี

เหมือนอย่างเราจะพูดเทียบแบบโลก ๆ นะ แต่โลกมันมีแสงหู แต่ธรรมไม่มี เอาความจริงเข้าว่า เหมือนฝ่าเท้าของเรานี้อะไรจะสูงกว่าฝ่าเท้า ที่ไหนมันเหยียบไปได้หมด เราเอาเพียงเท่านี้แหละ เอาหยาบ ๆ มาอุปมาเสียก่อน อะไรจะสูงขนาดไหน เท้ามันเหยียบหมดเลย เป็นอย่างนั้นนะ เหยียบไปได้สบาย ๆ ข้อเทียบ แต่ธรรมไม่ได้เป็นอย่างนี้ ไม่ได้หมายความว่าสูงว่าต่ำ ไม่มี คือมันสูงกว่าทุกอย่างแล้วจะเอาอะไรมาเทียบ ความหมายก็กว้างนั้น จึงไม่มีที่สูงที่ต่ำ สมาคมนั้นสมาคมนี สมาคมนั้นเขามียศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำ เขาเป็นเศรษฐี เป็นมหาเศรษฐี เขาเป็นเทวดา เขาเป็นมหาพรหม ไม่ได้มีเลย ว่านี่ทำมหาพรหมนะ ไม่มี นั่นละเทียบเอาซิ เป็นอย่างนั้นละ ธรรมะนี่ครบหมดแล้ว คือไม่มีปัญหาแล้วกับธรรม ไม่มีอะไรมาขวางได้แล้ว

เพราะฉะนั้นที่ไหนเวลาเทศนาว่าการจึงให้เป็นไปตามสถานที่บุคคล สมควรที่จะได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงไรเท่านั้นนะ ไม่ได้ว่าพวกนี้สูงพวกนั้นต่ำนะ ไม่มี สูงขนาดไหนสูงตั้งแต่ลมแต่แล้งแต่ลมปาก ตัวหัวใจมันยิ่งกว่าส้วมกว่าถ่านก็มีเยอะ นั้นเข้าใจไหม เพราะฉะนั้นเราจะเอาชื่อเอาเสียงเรียงนามอะไรมาพูดมาเทียบมาเคียงกันไม่ได้ ต้องเอาหัวใจ มีนิสัยหรือไม่มีนิสัย อุปนิสัยขนาดไหน หนาบางขนาดไหน นี้ละเทียบกับธรรม ท่านไม่ได้เอาสูงต่ำด้วยชื่อด้วยเสียงเรียงนามอะไรมาพูดนะ คนนั้นชั้นนั้น คนนี้ชั้นนี้ คนนั้นน่ากลัวคนนี้น่ากลัว ไม่มีในธรรมทั้งหลาย มีอยู่ในหัวใจของสัตว์ ควรจะสงเคราะห์ได้มากน้อยเพียงไรก็สงเคราะห์ ที่จะให้ว่าสูงกว่าธรรมนั้นไม่มีอีกแหละ ฟังซิ นะ สงเคราะห์ไปตามนั้น ๆ

เพราะฉะนั้นการเทศนาว่าการจึงต้องเป็นไปตามสถานที่บุคคล ควรที่จะขนาดไหนก็ให้เป็นขนาดนั้น จะให้ดิ่งขึ้นก็ไม่ขึ้น อยู่อย่างนั้น ๆ ถ้ามีอะไรเหลือมล้ำต่ำสูงเข้าไปแล้วมันก็ค่อยก้าวไปเอง เหมือนไฟได้เชื้อค่อยลุกลามไป ๆ ถ้าควรจะถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพานฝั่ง ทางนี้ก็พุ่งเลย นั้น นี้ละธรรมอันนี้เหนือกว่าทุกอย่างแล้ว อุปนิสัยควรที่จะถึงก็ลากขึ้นเลย ๆ เป็นอย่างนั้น

เรายังมาสงสัยเรื่องศาสนาเรื่องธรรมอยู่หรือ ธรรมพระพุทธเจ้า ยังมาสงสัยเรื่องบาปเรื่องบุญอยู่หรือ ถ้าไม่ยอมจมอย่าสงสัยนะ พระพุทธเจ้านี้เอกทุกอย่างแล้ว ไม่มีอะไรที่จะมาขัดแย้งในความจริงที่ทรงแสดงไว้แล้วได้เลย ว่าอันไหนคือรู้แล้วเห็นแล้วถึงนำมาพูด จะผิดไปไหน ถ้าลงได้เป็นในหัวใจแล้วไม่ได้ถามใครนะ เป็นเข้าในหัวใจแล้ว ใจเป็นธรรมเข้าไปแล้ว จนกระทั่งเป็นธรรมล้วน ๆ แล้วไม่ได้ถามใครทั้งนั้นแหละ เห็นไหมพระพุทธเจ้า พระสงฆ์สาวก พระพุทธเจ้าสอนโลกไปถามใคร พระสงฆ์สาวกตรัสรู้จากพระพุทธเจ้า เวลาสั่งสอนโลกท่านไปถามพระพุทธเจ้ามีที่ไหน ไม่มี พระ

สาวกองค์ใดเต็มภูมิของท่าน ๆ สอนเต็มภูมิของท่านไปเลย ๆ ท่านไม่ไปหาหิบบา ยิมหาถามพระพุทธรเจ้าก่อนที่จะมาสอนโลก ท่านไม่หา เป็นอยู่ในหัวใจของท่าน

การเทศน์ว่าการต้องไปตามกาลสถานที่บุคคล จะให้เสมอกันหมดไม่ได้ หาก เป็นอยู่ในตัวของมัน เครื่องรับเครื่องวัดกันมันมีอยู่ในนั้นไม่ต้องไปถามใคร รู้พอดี พอดีตลอดเวลา พูดอย่างนี้ก็ยังไม่มีที่เจ้าคุณอุปัชฌาย์เรา ท่านไม่เคยได้ยินเราเทศน์ อย่างนั้น เทศน์มามากต่อมาก ไปที่ไหนเอาแต่เราไปเทศน์นั่นแหละ ไปนครพนมนี้ ขึ้น เบื้องต้นขึ้นนครพนมก่อน อันนี้เทศน์ไปธรรมดาเรื่อย ๆ เขามาฟังก็มีเมียผู้ใหญ่ เมีย อธิบัติศาลมาฟังเทศน์เรา พอเทศน์จบลงแล้ว ปุ๊บปีบคลานเข้ามาหาคุณวรวงศ์ ที่เป็น นายกพุทธสมาคม นิมนต์เราไปเทศน์งานฉลองตั้งรากตั้งฐานพุทธสมาคมที่นครพนม พอค่าคนมามาก พอเจ้าคุณไปคนก็มามาก เขานิมนต์เราขึ้นเทศน์ ก็ท่านเจ้าคุณนั่นแหละให้เทศน์ ไปไหนมีแต่ท่านและให้เราเทศน์ ท่านไม่เทศน์ ถ้าเราไปท่านไม่มีเทศน์เลย มีแต่เรานั้นแหละเทศน์ เขานิมนต์เทศน์ พอเทศน์จบลงแล้ว ยังไม่มีนะ เทศน์ ชั่วโมงกับหนึ่งนาที เทศน์นี้ไหลไปเลย ไม่เหมือนทุกวันนี้ธาตุขันธ์

พอเทศน์จบลงแล้ว คุณนายอธิบัติศาลคลานเข้ามาหานายกสมาคม เอ๊ะ ท่านองค์นี้มาจากไหน ๆ เทศน์ทำไมแปลกเหลือเกิน ฟังแล้วทำไมมันเพลิน ๆ ตลอด เรา ฟังเทศน์มหาเปรียญ ๘ ประโยค ๙ ประโยค เคยฟังมาก็ธรรมดา ๆ แต่อาจารย์องค์นี้ มาจากไหน ๆ มากะชิบถาม ทำไมเทศน์ถึงแปลกเอาเหลือเกิน จบแล้วยังไม่อยากจะ จบ นี่ท่านจบเสียก่อน วันพรุ่งนี้จะนิมนต์ท่านเทศน์อีกกว้างนั้นนะ ถามเป็นใคร อาจารย์มหาบัว อาจารย์มหาบัวอย่างนี้ แต่ก่อนได้ยินแต่ชื่อท่าน นี้ได้เห็นองค์แล้ว โอ้ ท่านเทศน์อย่างนี้

พอพรุ่งนี้เช้าฉันเสร็จนิมนต์อีก ไปขอท่านเจ้าคุณนิมนต์ท่านอาจารย์มหาบัว เทศน์อีก โอ้ย ไม่ได้ ๆ วันนี้จะเอามหาบัวไปเทศน์ที่(อำเภอ) ทำอุเทน ท่านว่าไม่ได้ ๆ วันนี้จะเอามหาบัวไปเทศน์ทำอุเทน ตกลงไม่ให้อจริง ๆ นะวันนั้นไม่ให้เลย นี่ละที่นี้ไป ทำอุเทน ท่านไม่เคยได้ยินเทศน์อย่างนั้นซี คนก็มาเต็ม ท่านก็อยู่อำเภอทำอุเทน ท่าน เจ้าคุณธรรมเจดีย์นี่ ท่านเป็นคนทำอุเทน มาบวชตั้งแต่อายุเท่าไร ๑๑ - ๑๒ ปีมั้ง เป็น เณร เขาก็นิมนต์ไปเทศน์ ตอนนั้นกำลังเป็นบ๊อบบี้เบอร์กัน อู๊ย ไปที่ไหนบ๊อบบี้ เบอร์เต็มแผ่นดิน ไปวันนั้นมีแต่นักบ๊อบบี้เบอร์เต็มนั้น คุณวรวงศ์ ตั้งตรงจิตนี้แหละ ที่เป็นนายกพุทธสมาคมเป็นคนชักรถให้ ไปถึงแล้วพอถึงเวลาเทศน์ คุณวรวงศ์แกล้ง ฟังธรรมะชั้นสูงของเราขึ้นนะ เคยฟังมาพอแล้ว วันนั้นแกจ้อคอยจะฟังธรรมะชั้นสูง ทาง นั้นก็ไปอยู่ตามป่าไม้เรียราดอยู่นี้ไป เทศน์ให้คนหัวเราะเสียจนจะตาย ฟังเสียงหัวเราะ

แตกต่างกัน ๆ อยู่ที่ศาลา เทศน์มีแบบตลกขบขันมีข้อเปรียบเทียบมีอะไร หัวเราะกันลั่น ๆ พวกนั้นเลยเพลินด้วยการหัวเราะ เทศน์ไปไหนก็ไม่ไป

ท่านเจ้าคุณอุปชฌาย์นี่ก็หัวเราะเป็นบ่าอยู่ข้างหลังเรา ท่านนั่งข้างหลังเราเทศน์ข้างหน้า ทางโน้นก็หัวเราะท่านเจ้าคุณก็หัวเราะ หัวเราะจนจะเป็นจะตายจริง ๆ น้ำตาไหลหัวเราะตลอดเลย เราไม่ลืมนะ ๔๕ นาที เราก็มืดจะลง เขาบอกว่าขอฟังเทศน์อีกอย่าด่วนลงอย่าด่วนจบ กำลังสนุกดี เราก็มืดลงของเรา พอจบลงแล้วลงมาพวกนั้นยังหัวเราะกันลั่น ตั้งแต่ต้นเทศน์จบกระทั่งจบเทศน์มีแต่เรื่องตลกขบขันให้หัวเราะ คนหัวเราะกันลั่น พอลงมาแล้วมาราบพระประธานเสร็จแล้ว มองดูท่านเจ้าคุณยังหลับตาหัวเราะคิกคัก ๆ อยู่ นั่น ยังไม่ลืมตา ยังหัวเราะลั่น พอจบแล้วก็มานั่ง พอลืมตาก็ เอ็มหาบัวเทศน์อย่างนี้ก็เป็น แล้วหัวเราะอยู่ตลอด มาในรถหัวเราะมาตามทางนะ มหาบัวเทศน์อย่างนี้ก็เป็น ท่านไม่เคยได้ยินเราเทศน์แบบนั้น ก็เทศน์ธรรมดาทั่ว ๆ ไป ในสถานที่นั้นเป็นยังไง ๆ ท่านก็ไม่ว่าเรื่องของเราอีกใช้ไหมละ เวลาเทศน์มันก็ออกแบบนั้น ตั้งแต่นั้นพอเจอหน้าปีนี้ มหาบัวเทศน์อย่างนี้ก็เป็น หัวเราะก๊าก ๆ จนกระทั่งจากกัน เจอหน้าเป็นต้องว่าละ เอ็มหาบัวเทศน์อย่างนี้ก็เป็น ๆ อยู่อย่างนั้นจนกระทั่งท่านจากไป

นี่เราพูดถึงเรื่องเทศน์มันเอาแน่ไม่ได้นะ มันหากเป็นของมันนั่นแหละ เอาแน่ไม่ได้ ท่านเจ้าคุณหัวเราะจนจะตาย จากนั้นมาเลยให้ชื่อเราว่า เอ็มหาบัวเทศน์อย่างนี้ก็เป็น ๆ เรื่อย นั่นแหละมันเอาแน่ไม่ได้นะ

การเทศน์ว่าการสำคัญอยู่ที่ธรรม ธรรมภายในหัวใจ ธรรมภาคปฏิบัติ ธรรมแท้ที่เกิดขึ้นจากภาคปฏิบัติแท้ที่คาดไม่ได้เลย ปริยัตินี้เป็นอีกอย่างหนึ่ง ท่านก็เรียนเราก็เรียนพอเข้าใจกันได้ แต่ธรรมะภาคปฏิบัติที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติล้วน ๆ นี้ โอ๊ย เอามาคาดไม่ได้เลย เป็นไปได้ทุกแบบทุกฉบับ พลิกได้ร้อยพันพันคม จึงเรียกว่าธรรมละชิ นี่แหละธรรมที่มีอยู่ในโลกเวลานี้ เรายังมเงาไปเกาะหมัดเกาะหมาอยู่หรือ บาปบุญนรกสวรรค์มีหรือไม่มี คำว่าพระพุทธเจ้าลุ่มหัวพระพุทธเจ้าเล่น เทิดทูนกิเลสขึ้นมา เวลาโลกกำลังเทิดทูนกิเลสนะ อะไร ๆ ถ้าเป็นเรื่องของกิเลสนี้ออกหน้าออกตา ๆ มองดูแล้วจนสลดสังเวช

เพราะฉะนั้นไปที่ไหนเราจึงไม่เว้นที่จะเทศน์เรื่องจิตใจ ที่มันเพลินเกินเนื้อเกินตัว เพลินกับกิเลส ไปที่ไหนเหมือนกันหมด การเทศน์ว่าการจะต้องดึงเข้ามาสู่ธรรมเพื่อความสงบเย็นใจ จะได้เห็นอันนี้ออกส่องดูกิเลสเป็นยังไง กิเลสเป็นตัวภัยหนักเบาขนาดไหน เวลาธรรมไม่เกิดไม่เห็น มันเอาจนจมลงก็ไม่เห็น จมลงนรกก็ก๊ากก็ก๊ากป้มาแล้วฟื้นขึ้นมาอย่างว่านรกไม่มี เห็นไหมกิเลสเอาคน มันลบไว้หมดลบไม่ให้เห็น ร่องรอย

ที่เคยเป็นมาไม่เห็น เพราะฉะนั้นจึงให้อบรมจิตใจ เมื่อจิตใจปรากฏธรรมขึ้นมาแล้ว ความสว่างจะขึ้นมาแล้วมันจะรู้เห็นไปเรื่อย ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างจะรู้เห็น นรกอเวจีปิดไม่อยู่ พระพุทธเจ้าเปิดแล้วถึงมาสอนโลก นั่นเห็นไหม ก็เปิดมาสอนโลก สอนโลกก็เพื่อให้เห็น สิ่งที่มีอยู่มันจะไปไหน ถ้าดำเนินตามที่ท่านสอนไว้แล้วก็ผาง ตรงไปเลยยอมรับ ๆ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ

พระพุทธเจ้าสอนธรรมทุกบททุกบาทไม่ได้สอนธรรมหลอกลวงโลก สอนธรรมด้วยความรู้จักเห็นจริงมาแล้วค่อยมาสอน สอนก็สอนเพื่อให้รู้สิ่งเหล่านั้นทั้งภายนอกภายใน ภายนอกก็คือสิ่งเกี่ยวข้อง เช่น บาปบุญ นรกสวรรค์ พรหมโลก นิพพาน เรียกว่านอกจากจิตเกี่ยวข้องกันไป ภายในก็ได้แก่กิเลส แก้กิเลสออก ตัวนี้ตัวปิดบัง ๆ แก้ออก ๆ แก่ตัวนี้ออกได้มากเท่าไรก็ยิ่งเปิดกระจ่างออก ๆ เมื่อกระจ่างออกไปสิ่งใดที่มีอยู่ยังงั้นมันก็เห็นตามสิ่งที่มีที่เป็น มีมากก็กับที่กลบมันก็รู้กันหมด นั่น แล้วจะไปลบล้างยังงั้นว่าธรรมเหล่านี้ไม่มี ถ่าลบล้างสิ่งเหล่านี้ไม่มี ก็ลบล้างพระพุทธเจ้าชื่อว่า พระพุทธเจ้าไม่มี ที่นี้ลบล้างได้ยังงั้นพระพุทธเจ้าเป็นศาสดาเอกมาสอนโลกเพื่อความรู้งั้นเห็นจริง เราจะมาทำเหาะ ๆ แหะ ๆ อยู่เฉย ๆ เวลาไหนก็มีตั้งแต่ให้กิเลสพันจุมูกพันคอ ไอ้ย มันสลัดสังขะระพุดจริง ๆ มันหนาขนาดนั้นเวลานี้มนุษย์เรา ยิ่งหนาขึ้นทุกวัน

นี่ละเอาธรรมจับกิเลสจับอย่างนี้ ให้ท่านทั้งหลายฟัง ทุกคนมีแต่กิเลสพันคอทั้งนั้น เปิดธรรมเข้าไปให้ไปแก้ออกในตัวเอง อย่าไปผูกมัดเพิ่มเติมเข้าอีกนะ ถ้าไม่เชื่อพระพุทธเจ้านั้นแหละเป็นการผูกมัดเข้าไปอีก ถ้าเชื่อพระพุทธเจ้าก็เรียกว่าคลี่คลายออก ๆ หนักเอาเบาสู้อยู่ไม่ถอย พระพุทธเจ้าสอนว่ายังงั้น พระพุทธเจ้าไม่เคยตัมตุนโลกให้ล้มให้จม แต่กิเลสตัมตลอด ตั้งแต่ปู่ย่าตายายโคตรแซ่ของกิเลสทั้งหมดมีแต่โคตรตัมสัวโลกทั้งนั้น ธรรมพระพุทธเจ้าไม่มี ศาสดาองค์ใดก็ไม่เคยมี สอนแบบเดียวกันหมด จุดลากออก ๆ ให้พากันตั้งใจปฏิบัติ

นี่เราก็ยิ่งแกล้งไปทุกวัน ๆ ความหวังโยโลกยิ่งหนักขึ้น แทนที่เราจะเป็นหวังเป็นโยธาตุนันท์ของเรา เราไม่มี เราบอกจริง ๆ ไปเมื่อไรเราไปได้ตลอดเวลา ไม่เคยเสียดายอะไรในสิ่งนี้ ประสาสมมุติแน่ะ มีแต่ประโยชน์ที่จะให้โลกได้รับนั้นมีมากน้อยเพียงไร เราวิตกวิจารณ์ตอนนี้ เวลานี้กำลังหนาแน่นมากขึ้นทุกที ๆ ศาสนาจะไม่มีนะ จำให้ตีค่านี่ จะไม่มีศาสนา มีตั้งแต่เรื่องเดียวกันหมด ออกมาจากเมืองนอกเมืองนาเอามาหลอกกันตัมตุนกัน ไอ้พวกคนโง่ก็เชื่อง่าย เขาว่าอะไรคว้ามบ ๆ ถ้าเป็นสิ่งไม่ดี ถ้าเป็นสารประโยชน์ไม่สนใจ นี่ละสำคัญตรงนี้ เวลานี้คละเคล้ากันด้วยกิเลสต่อกิเลสคละเคล้ากัน มันก็เป็นพินเป็นไฟขึ้นมาในหัวใจของสัตว์โลกนั้นแหละ อะไรที่เรารู้เนื้อรู้ตัว อันนี้จริงไม่จริง คัดเลือกเสียก่อนค่อยรับค่อยเอาไม่มี คว้ามบ ๆ

ความเชื่อมั่นฝังลึก เชื่อกิเลสฝังลึกมาก เชื่อธรรมไม่ค่อยมี มีนิด ๆ หน่อย ๆ จนกระทั่งธรรมเข้าถึงใจความเชื่อธรรมจะหนักเข้า ๆ ความเชื่อกิเลสสิ่งที่เป็นพื้นเป็นไฟทั้งหลายนี้จะค่อยจางไป ๆ ทางนี้หนักเข้า ๆ ทางนั้นจางออก ๆ ทางนี้ขับออก ๆ ที่นี้มองไปที่ไหนเห็นแต่เป็นภัยทั้งหมด แต่ก่อนมีแต่เป็นคุณลอกได้ตลอดนะ พอจิตสว่างเข้าไปเท่าไรเห็นกิเลสเป็นภัย เห็นเป็นภัยหนักเข้า ๆ สุดท้ายอยู่ไม่ได้ อย่างที่เคยเทศน์ให้ฟังในเรื่องความเพียรที่เป็นอัตโนมัตติ ความเพียรกล้าเป็นอัตโนมัตติคือเห็นภัยของกิเลสเห็นจนขนาดจะอยู่ด้วยกันไม่ได้อีกต่อไปแล้ว ยังไงต้องตาย ไม่พินต้องตายเท่านั้น ฝันจากกิเลส ให้ตายเอาชั้นตายว่าเลย

คุณค่าของธรรมกับโทษของกิเลสมันเท่ากัน อยู่ในหัวใจดวงเดียวกันนี้ เห็นโทษของกิเลสก็เห็นอย่างถึงใจ เห็นคุณค่าของธรรมก็เห็นอย่างถึงใจ ทางนี้ก็ลากขึ้น ทางนั้นก็ตามเหนี่ยว กิเลสตามเหนี่ยวทางนี้ลากขึ้น แต่จิตของเราที่เป็นธรรมมันก็บั้นตามพระพุทธรเจ้า บั้นตามธรรมจึงว่าประหนึ่ง นิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ ความเลิศเลอก็อยู่ต่อหน้า นี่ สิ่งที่เป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ก็ตามหลังกันมา มันเห็นกันชัด ๆ ๆ เมื่อเทียบเคียงแล้ว เพราะฉะนั้นความเพียรของท่านผู้ที่เห็นแจ้ง ในเรื่องความทุกข์ความทรมานทั้งหลายว่าเป็นโทษเป็นภัยจริง ๆ กับผู้เห็นคุณค่าของธรรมว่าเป็นคุณค่าจริง ๆ แล้ว อยู่ไม่ได้ นี่ ละที่ท่านได้แสดงไว้ในธรรมว่า ความเพียรกล้า ๆ คือไม่รู้จักเป็นจักตาย ไม่รู้จักหลับจักนอน หมุนตัวที่จะออกโดยถ่ายเดียว นี่คือการเห็นโทษของกิเลสมาก นั่นละเห็นอย่างนี้ละ

แต่ก่อนเห็นเมื่อไร เวลาได้เห็นแล้วด้วยอำนาจของธรรมส่องให้เห็น มันจะอยู่ได้ ยังไง มันก็หมุนตัว ๆ ๆ ละชิ นี่ละความเพียรกล้า ดังที่กล่าวไว้ว่า พระโสณะ ท่านประกอบความเพียรจนฝ่าเท้าแตกฟุ้งชึนะ นี่ละในตำรา เราอ่านแต่ก่อนอ่านไปตามตำราก็ไม่ถึงใจ ท่านเดินจงกรมทำความเพียรจนฝ่าเท้าแตก ที่นี้เวลาเราปฏิบัติไปพอรับกันแล้วไม่ต้องถามใครนะ ปฏิบัติไป ๆ พอถึงขั้นของธรรมที่เป็นสติปัญญาอัตโนมัตติ ความเพียรเป็นอัตโนมัตติแล้วที่นี้เอาไว้มันอยู่เลย หมุนตัว ๆ เรื่อยไม่มีวันมีคืน หลับนอนไม่สนใจเลย จะให้หลับไม่หลับมันหมุนตัว ๆ ใส่งานใหญ่ของมัน ที่จะรื้อตนออกจากวัฏจักร

ที่นี้ถึงขนาดนั้นแล้ว ลงเดินจงกรมนี้ถ้าลงได้ก้าวลงไปเดินจงกรมแล้วไม่รู้จักหยุดจักยังนะ จนกระทั่งเวลา เช่น เวลาปิดกวาด ฉันทันเสร็จแล้วลงเดินจงกรม นานขนาดไหนฟุ้งชึ มันรู้เมื่อไรว่าเข้าสายบ้ายเย็นที่ไหน มีแต่กิเลสกับธรรมพืดกันอยู่ภายในใจหมุนตัว ๆ นี่ถ้าเป็นนักมวยก็เรียกว่าเข้าวงใน ไม่รู้จักเป็นจักตาย นักมวยเข้าวงในกันเป็นอย่างนั้น อันนี้กิเลสกับธรรมเข้าวงในกันก็แบบเดียวกัน วงนี้วงจะออกจากทุกข์แล้ว

นี่ หมุนตัว ๆ เดินจงกรมตั้งแต่ฉันจ้งหันเสร็จแล้วจนกระทั่งถึงเวลาปิดกวาด ถึงด้อม ๆ มาจากทางจงกรม วันนี้ก็เดิน คีนนี้ก็เดิน วันหน้าก็เดิน คีนหน้าก็เดิน เดินไม่หยุดไม่ถอยพืดกับกิเลส จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงเมื่อไรถึงจะหยุดได้ แล้วมันมีเวลาที่วันที่ปีก็เดือน นั้นฟังซินะ เดินอยู่อย่างนั้นตลอด

ถ้าลงได้เดินก็ไม่รู้จักหยุด ถ้าได้นั่งก็เอา ไม่รู้จักเคลื่อนจักไหวเพราะทางภายในมันไม่ได้ออก มันหมุนของมันอยู่ภายใน นี่ละฝ่าเท้าถึงแตกเพราะเดินไม่หยุด วันนี้ก็เดินวันหน้าก็เดิน เดินหลายวันหลายคีนมันก็แตกละซิ ที่นี้มาพิจารณาถึงเรื่องความเพียรที่มันเป็น ยกออกมาให้พี่น้องทั้งหลายฟัง พุดเล่น ๆ เมื่อไรสอนโลก เวลามันได้เป็นอย่างนั้นเราอมรับทีเดียว โอ้โห.ท่านเดินจงกรมฝ่าเท้าแตก ฝ่าเท้าแตกเพราะเหตุนี้เอง ถ้าธรรมดาเราบังคับบัญชาเราเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก ร้อยทั้งร้อย พันทั้งพัน เรายังไม่อยากจะนอนะ แต่พอก้าวเข้าถึงขั้นความเพียรอัตโนมัติ สติปัญญาอัตโนมัตินี้แล้วเชือกั้นทีเลย นี่ลงเดินจงกรมก็เหมือนกัน มันได้เห็นแล้วนี่ ถ้าลงได้เดินแล้วไม่รู้เวลาล่าเวลา เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า หิวโหยอะไรไม่เคยสนใจเลย น้ำท่าไม่ได้สนใจ

อะไรไม่ได้สนใจทั้งนั้นเลย มีแต่หมุนตัวอยู่ภายใน ๆ ๆ วันนี้ก็เป็นอย่างนี้ กลางคีนก็เป็นอย่างนี้ ถ้าวานั่งก็ไม่รู้จักลุก ถ้าวาเดินก็ไม่รู้จักหยุด ทำอะไรเป็นอันว่าคือมันหมุนอยู่ภายในมันไม่ออกข้างนอก เรื่องที่ว่าร้อนว่าหนาวว่าชุ่มว่าเย็นว่าหิวกระหาย อยาเอามาอยู่เลยอยู่ภายนอก อันนี้อยู่ภายในไม่สนใจกับอะไรทั้งนั้น มันจะร้อนแผดขนาดไหนแดด ไม่ได้สนใจนะ ไม่มีคำว่าร้อน กิเลสกับธรรมพืดกันอยู่ภายในอันนี้หมุนตัว ๆ มันจะออกไปอะไรหาดินฟ้าอากาศละ นั้นละที่นี้ยอมทันที อ้อ.ท่านเดินจงกรมฝ่าเท้าแตก ยอมรับทันที อ้อ.เดินแบบนี้เองเดินฝ่าเท้าแตก

เราเองฝ่าเท้าไม่แตก แต่ได้เอามาดูจริง ๆ มันลื้มเมื่อไร พอมานั่งหยุดพักเดินจงกรม ฝ่าเท้านี้เหมือนไฟลนนะ ออกร้อนวูบ ๆ ๆ โอ้โห. ทำไมฝ่าเท้าเราจึงเป็นอย่างนี้ พลิกออกมาก็มาดูหรือฝ่าเท้าแตกหรือยังไ ม่แตก แต่เวลาเอามือลูบ ๆ มันเสียวแปลบ ๆ ๆ นี่จวนจะทะลุแล้วนะ ฝ่าเท้ามันทะลุถึงเนื้อเข้าใจไหม หน้เราเดินนานเข้ามันบางเข้า ๆ มันทะลุจะถึงเนื้อ เรามาลูบดูฝ่าเท้าเรานี้มันก็ไม่แตก หรือมันฝ่าเท้าแตกทำไมอันนี้อกร้อนหนักหนา มาดูมันไม่แตก แล้วเอามือลูบดู โอ้ย.เสียวแปลบ ๆ ออกร้อน นี่ถ้านานกว่านี้จะแตก นี่จับได้ตรงนี้ เราฝ่าเท้าไม่แตก แต่ว่าจะแตก ถ้านานกว่านี้ไปแตกแน่ ๆ

นี่ละเรื่องของความเพียรของผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสาร ไม่ต้องมีใครบอกนะ เป็นอยู่ในหัวใจนี้แล้วยังงี้ก็ไม่อยู่ ตายก็ให้ไปเลย ที่จะมาถอยให้กิเลสปีบคั้นอย่างแต่ก่อนถอยไม่ได้แล้ว นั้นเห็นโทษขนาดไหน ถึงว่าถอยไม่ได้แล้ว ต้องเอาตายเข้าว่าเลย ถึง

ธรรมชั้นที่กระจำงแจ่งจะให้หลุดพ้นโดยถ่ายเดียวแล้วจะอยู่ไม่ได้เลย ต้องหลุดโดยถ่ายเดียว ไม่หลุดก็เข้า.ตายให้ถอยให้ยกมือไหว้ไม่มี เอาตายเข้าว่าเลย นี่ละธรรมเมื่อเวลาเข้าถึงใจไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรมเข้าถึงใจ พระพุทธเจ้าจึงได้สอนว่า โลกุตระธรรม ๆ คือธรรมเหนือโลก เหนือสมมุติทุกอย่าง ไม่มีอะไรเกินธรรม ถ้าลงได้เข้าถึงใจ เข้าถึงใจใครก็ตามเถอะไม่ว่าหญิงว่าชาย เพราะจิตใจไม่มีเพศ ไม่มี ความตาย ป่าช้าของจิตไม่มี หลุดพ้นแล้วก็ป็นธรรมชาติ

เวลาไม่หลุดพ้นก็จมอยู่ตามบุญตามกรรมของตนก็ไม่ฉิบหาย ตกนรกหมกไหม้ก็ปักก็กลับฟื้นขึ้นมาก็ไม่ฉิบหาย แต่เรื่องความทุกข์ขนาดไหนยอมรับว่าทุกข์แต่ไม่ฉิบหายก็คือใจ ที่นี้เวลาพ้นจากสิ่งเหล่านี้แล้วตีตึงเป็นธรรมชาติ ถึงนิพพานสด ๆ ร้อน ๆ แล้ว นั่นเป็นธรรมชาติ อมตธรรมไม่ตายอีก นี่ละที่ว่าธรรมครองโลกคือธรรมชาติอันนี้ละ พวกกันจำเอาทุกคน ๆ อย่าไปนอนอยู่กับมันเพลินบ้ากันอยู่นะ เอาละวันนี้ เทศน์เพียงเท่านี้

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com